Assen, 8 oktober 2026
Ons kenmerk: 1003988

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE OMGEVINGSVERGUNNING FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT

Vergunninghouder : Stichting Maatschappij van Weldadigheid
Activiteit : Verwijderen beplanting
Locatie : M.A. van Naamen van Eemneslaan 64 in Frederiksoord

Deze omgevingsvergunning wordt verleend voor de periode vanaf datum van afgifte van deze vergunning tot en met 31 december 2028.

Besluit
Gedeputeerde Staten van Drenthe (GS) hebben, met inachtneming van artikelen 8.74k en 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), besloten aan Stichting Maatschappij van Weldadigheid op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een omgevingsvergunning, zoals bedoeld in artikel 5.1. tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet te verlenen voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 11.46., eerste lid, van het Bal voor de habitatrichtlijnsoort kamsalamander (*Triturus cristatus*) en poelkikker (*Pelophylax lessonae*), waar het gaat om:

d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de kamsalamander en poelkikker.

- artikel 11.54., eerste lid, van het Bal voor de overige soorten bunzing (*Mustela putorius)* en wezel (*Mustela nivalis*) waar het gaat om:

b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de bunzing en wezel.

Voorschriften
Aan deze omgevingsvergunning worden de volgende voorschriften verbonden:

1. Algemene voorschriften

1.1. De omgevingsvergunning wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soorten verleend.
1.2. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de werkzaamheden, zoals beschreven in de aanvraag en de daarbij behorende stukken.
1.3. De vergunninghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Drenthe via vth@drenthe.nl, indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.
1.4. Deze omgevingsvergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts-)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze omgevingsvergunning.
1.5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze omgevingsvergunning en de begeleidende brief (papier of digitaal) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

1.6. De vergunninghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 7 dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de provincie Drenthe via vth@drenthe.nl, onder vermelding van het kenmerk van het besluit.

1.7. Bij de melding hoort eveneens te worden aangegeven welk ecologisch adviesbureau/ecologisch deskundige de ecologische begeleiding biedt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en het meest actuele ecologisch werkprotocol mee te zenden. Indien er tussentijds wordt gekozen om met een ander ecologisch adviesbureau of ecologisch deskundige door te gaan, dan dient dit schriftelijk gemeld te worden aan het bevoegd gezag via vth@drenthe.nl, onder vermelding van het kenmerk van het besluit.

1.8. Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het “M.A. van Naamen van Eemneslaan 64 te Frederiksoord – Activiteitenplan bij vergunningsaanvraag”, d.d. 5 maart 2026 door Eco Reest b.v. (hierna Activiteitenplan), behorend bij dit besluit.

1.9. De in dit besluit beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde op de locatie (papier of digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name bij de uitvoerenden op de locatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit ecologisch werkprotocol te worden uitgevoerd.

1.10. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden van alle ecologische handelingen. Uit dit logboek dient duidelijk naar voren te komen wanneer en op welke ecologische wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek wordt op verzoek getoond aan het bevoegd gezag. Tevens dient het ecologisch logboek direct na afronding van de werkzaamheden onder vermelding van het kenmerk van het besluit te worden verstuurd naar het bevoegd gezag via vth@drenthe.nl.

1.11. Binnen twee maanden na het verlenen van deze vergunning dienen alle waarnemingen van de soorten die waargenomen zijn tijdens het nader onderzoek te worden ingevoerd in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Na invoering van deze gegevens dient hiervan een afschrift verstuurd te worden onder vermelding van het kenmerk van het besluit via vth@drenthe.nl.

2. Soort specifieke voorschriften

Kamsalamander, poelkikker, bunzing en wezel

2.1. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de kamsalamander en poelkikker. De (meest) kwetsbare periodes (najaarstrek en winterrust) van de kamsalamander loopt globaal van 15 juli t/m februari. De (meest) kwetsbare periodes (najaarstrek en winterrust) van de poelkikker loopt globaal van 1 september t/m 15 april. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.

2.2. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de wezel en bunzing. De meest kwetsbare periode (voortplantingsperiode) van de bunzing loopt globaal van maart t/m september. De meest kwetsbare periode (voortplantingsperiode) van de wezel loopt globaal van maart t/m juni en kan bij een tweede nest uitlopen t/m oktober. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.

2.3. Grondwerkzaamheden die schadelijk kunnen zijn voor de soorten, dienen buiten de kwetsbare periodes van de soorten uitgevoerd te worden, tenzij buiten de meest kwetsbare periodes van de soorten, voorafgaand aan de werkzaamheden, relevante delen van het terrein ongeschikt zijn gemaakt en gehouden (door struweel te snoeien) en door de beplanting in het gebied van tevoren kort te maaien, 5 cm boven het maaiveld. Het maaisel moet direct van het terrein worden afgevoerd om vestiging van beschermde soorten in de hopen te voorkomen. Na het maaien van het terrein, dient het terrein kort gemaaid gehouden te worden. Dit moet minstens drie dagen voordat de bomen worden gekapt. Hierdoor wordt en blijft de locatie ongeschikt voor de wezel en bunzing.

2.4. Er dient één richting op gewerkt te worden bij het uitvoeren van de volgende werkzaamheden: maaiwerkzaamheden en het plaatselijk verwijderen van bos en opslag. Er dient gewerkt te worden richting leefgebied dat behouden blijft zodat eventueel aanwezige bunzingen en wezels de mogelijkheid hebben om te vluchten.

2.5. De machines die worden gebruikt bij de werkzaamheden dienen stapvoets (circa 5km/u) te rijden, zodat dieren de kans krijgen om te vluchten.

2.6. Te allen tijde moet minimaal drie dagen voordat de bomen worden gekapt het leefgebied ontmoedigd zijn, door begroeiing, blad en wegkruipmogelijkheden te verwijderen in de te kappen gedeeltes van de bosschages. Hierbij dienen de weeromstandigheden gunstig te zijn (niet kouder dan 10 graden), dit is te beoordelen door een deskundige ecoloog.

2.7. Ter compensatie en verbetering van geschikt overwinteringshabitat voor de kamsalamander en poelkikker worden er steenhopen en boomstronken aangebracht. De aansluiting van de takkenril voor marterachtigen op de rommelhoekjes worden kruidenrijk, ter verhoging van het voedselaanbod, en een deel van de humeuze bladlaag wordt verplaatst naar de rommelhoekjes.

2.8. Ter compensatie van geschikt leefgebied voor de bunzing en wezel worden er twee hagen of takkenrillen en rommelhoekjes en twee takkenhopen of steenhopen aangelegd. Om functioneel te zijn wordt de genoemde compensatie gerealiseerd conform het Activiteitenplan hoofdstuk 5 en het meest recente Kennisdocument Kleine marterachtigen.

2.9. De inrichting van het compensatiegebied dient gereed te zijn voordat het leefgebied ongeschikt gemaakt wordt.

2.10. De takkenhopen dienen voor onbepaalde tijd functioneel te zijn. Daarom dienen de takkenrillen of takkenhopen elke drie tot vijf jaar aangevuld te worden met nieuw materiaal. Dit dient te worden opgenomen in een onderhoud/beheerplan. Van het onderhoud/beheerplan dient een kopie verstuurd te worden aan de provincie Drenthe onder vermelding van het kenmerk van het besluit via vth@drenthe.nl.

3. Overige voorschriften

3.1. Een ecologisch deskundige op het gebied van de soorten waarvoor deze omgevingsvergunning is verleend, dient tenminste aanwezig en/of geïnformeerd te zijn tijdens de volgende momenten:

- 3.1.1. Aanwezig bij het natuurvrij maken of de controle op de methode van natuurvrij maken, voorafgaand aan de werkzaamheden;
- 3.1.2. Aanwezig bij de controle of het natuurvrij maken succesvol is uitgevoerd, voorafgaand aan de werkzaamheden;
- 3.1.3. Aanwezig bij het aanbrengen van de alternatieve verblijfplaatsen op geschikte locaties;
- 3.1.4. Aanwezig bij de controle op de afwezigheid van soorten voorafgaand aan het vellen van bomen en/of het verwijderen van begroeiing;
- 3.1.5. Vooraf geïnformeerd over de start van de werkzaamheden na het natuurvrij maken;

3.2. Bovenstaande momenten worden beschreven in het ecologisch logboek door de ecologisch deskundige.

4. Zorgplicht

4.1. De vergunninghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die kunnen leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten, zoals het verwijderen van bosschages en bomen of kunstmatige lichtverstoring, dienen achterwege gelaten te worden of zo uitgevoerd te worden dat de effecten tot het minimum worden beperkt.

4.2. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de vergunninghouder rekening te houden met het broedseizoen van alle vogelsoorten. De werkzaamheden dienen zoveel als mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Indien dit niet mogelijk is, dient een ecologisch deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied te controleren op in gebruik zijnde nesten. Indien er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen, worden de werkzaamheden uitgesteld tot na het broedseizoen van die betreffende vogelsoort. Het plangebied dient hiervoor te worden vrijgegeven door de ecologisch deskundige.

5. Stikstof

Het is mogelijk dat er voor deze activiteit op grond van de Omgevingswet een omgevingsvergunning voor een natura 2000-activiteit noodzakelijk is. In de Omgevingswet is de bescherming van natura 2000-gebieden vastgelegd. U bent verplicht om voordat u gaat beginnen te inventariseren wat de effecten van de activiteit zijn op de omliggende natura 2000-gebieden door bijvoorbeeld het uitvoeren van een AERIUS-berekening. Afhankelijk van de uitkomst is mogelijk een aanvullende ecologische toetsing nodig en dient u mogelijk vooraf een omgevingsvergunning bij de provincie aan te vragen. Zie voor meer informatie hierover de volgende website: www.provincie.drenthe.nl/natuurbescherming of neem contact op met de provincie Drenthe op telefoonnummer (0592) 36 55 55.

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
namens dezen,

drs. M. Middel,
Themamanager Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Afschrift aan:
- Stichting Maatschappij van Weldadigheid (digitaal);
- Eco Reest b.v. (digitaal);
- het College van Burgemeester en Wethouders van Westerveld (digitaal).

Omgevingsvergunningtermijn
Het kan voorkomen dat de in de omgevingsvergunning gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de omgevingsvergunning betrekking heeft uit te voeren. Om onnodige vertraging van het traject te voorkomen wordt in dat geval geadviseerd om minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn te verzoeken om verlenging. Daarvoor kunt u contact opnemen via vth@drenthe.nl.

Omgevingsvergunningwijziging
Indien de vergunninghouder verzoekt om wijziging van de voorschriften die in deze vergunning zijn opgenomen, dient hiervoor een wijzigingsvergunning te worden aangevraagd, voorzien van een inhoudelijke onderbouwing.
Kleine wijzigingen die geen betrekking hebben op de bovenstaande voorschriften kunnen, in overleg met een ecologische deskundige en de provincie, worden doorgevoerd. Dergelijke wijzigingen dienen te allen tijde in afstemming met de provincie plaats te vinden. Hierover kunt u contact opnemen via vth@drenthe.nl

Bezwaar
Bent u het niet eens met dit besluit, dan kunt u binnen zes weken na de dag van verzending ervan, hiertegen een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. De dag van verzending is de dagtekening van het besluit. Voor meer informatie over het indienen van een bezwaarschrift verwijzen wij u naar www.provincie.drenthe.nl/bezwaarprocedure.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 10 maart 2026 hebben wij van Eco Reest b.v. namens Stichting Maatschappij van Weldadigheid (hierna: vergunninghouder) een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit. De aanvraag heeft betrekking op het verwijderen van beplanting, gelegen aan M.A. van Naamen van Eemneslaan 64 in Frederiksoord in de gemeente Westerveld (zie figuur 1). De vergunninghouder heeft een omgevingsvergunning aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11.46, eerste lid onder d, van het Bal voor de kamsalamander (*Triturus cristatus*) en poelkikker (*Pelophylax lessonae*), en artikel 11.54, eerste lid onder b, van het Bal voor de bunzing (*Mustela putorius*) en wezel (*Mustela nivalis*).

Figuur 1: Plangebied, de te verwijderen beplanting ligt binnen het geel omlijnde gebied. De koloniewoning is met rood omlijnd, werkzaamheden aan de woning vallen buiten deze vergunningsaanvraag. (Bron: Activiteitenplan)

2. Wettelijk kader

Het is op grond van artikel 5.1, tweede lid en onder g, van de Omgevingswet (Ow) verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten voor zover het gaat om een in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) aangewezen geval. De diverse aangetroffen diersoorten binnen het plangebied worden beschermd volgens diverse beschermingsregimes van het Bal.

2.1 Habitatrichtlijn

De kamsalamander en poelkikker zijn beschermde inheemse amfibieënsoorten als bedoeld in bijlage IV onderdeel a bij de Habitatrichtlijn en bijlage II van het verdrag van Bern en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 11.46. eerste lid van het Bal waar het gaat om:

d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in bijlage IV onderdeel a bij de Habitatrichtlijn en bijlage II van het verdrag van Bern.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de kamsalamander en poelkikker als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid en onder d, van het Bal vallen o.a. de voortplantingswateren en de winterverblijfplaatsen. Onder voortplantingsplaatsen wordt het water verstaan (poelen, vennen, sloten, e.d.) waarin de kooractiviteit plaatsvindt, waar eieren worden afgezet en de jongen (larven) opgroeien. Dit water is veelal het gehele jaar door waterhoudend en bezit ondiepe zones die snel kunnen opwarmen. De kamsalamander gebruikt het water van maart tot en met september. Het water is in gebruik van half maart tot half september door de poelkikker.

Winterverblijfplaatsen zijn de plekken waar de kamsalamanders en poelkikkers zich in de winter individueel op het land bevinden, zoals in de grond ingegraven, in muizenholletjes, onder stronken en in dammetjes waar puin aanwezig is. Kamsalamanders verblijven daar van november tot en met eind februari. En poelkikkers verblijven daar van half oktober tot en met half april.

2.3 Nationaal beschermde soorten

De bunzing en wezel zijn beschermde inheemse soorten als bedoeld in de bijlage IX van het Bal en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 11.54, eerste lid, van het Bal, waar het gaat om:
b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van beschermde inheemse soorten als bedoeld in de bijlage IX van het Bal.

Onder voorplantingsplaatsen of rustplaatsen als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid en onder b, van het Bal vallen tijdelijke en/of permanente verblijfplaatsen, seizoensgebonden verblijfplaatsen, essentiële migratieroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voorplantingsplaats of rustplaats van de bunzing en wezel.

2.4 Beoordelingsgronden vergunningverlening

Op grond van artikel 3.56 van het Bkl dienen wij bij het afgeven van een omgevingsvergunning rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de omgevingsvergunning anders vorm te geven.

3. De situatie

Stichting Maatschappij van Weldadigheid is voornemens om beplanting rondom de woning te verwijderen, onder andere ten behoeve van licht en veiligheid. Tevens worden zichtlijnen hersteld, om op deze manier de inrichting van het erf van de vroegere monumentale koloniewoning te herstellen. De wens is om de beplanting vanaf september 2026 te verwijderen. Door het verwijderen van beplanting verdwijnt er winterhabitat van de kamsalamander en poelkikker en verdwijnt er leefgebied van bunzing en wezel.

3.1 Uitgevoerd onderzoek

Door Eco Reest b.v. is een quickscan uitgevoerd die bestond uit een bureauonderzoek en een veldonderzoek. Het veldonderzoek heeft plaatsgevonden op 28 juni 2024. Op basis van de uitkomsten van deze quickscan kunnen negatieve gevolgen voor de huismus, vleermuizen, boomkikker, kamsalamander en poelkikker en kleine marterachtigen niet op voorhand uitgesloten worden. Alle overige beschermde soorten zijn uitgesloten op basis van de quickscan, (zie “M.A. van Naamen van Eemneslaan 64 te Frederiksoord – Quickscan natuurbescherming Omgevingswet”, d.d. 7 augustus 2024 door Eco Reest b.v.). Naar de soorten die niet uitgesloten konden worden op basis van de quickscan is nader onderzoek uitgevoerd in 2025. Dit onderzoek is uitgevoerd conform meest recente kennisdocumenten voor de huismus en het vleermuisprotocol. Voor de boomkikker, kamsalamander en poelkikker is een habitatbeoordeling (overwinteringsgebied) gemaakt aan de hand van expert judgement volgens het inventarisatieprotocol van de NGB. Voor de kleine marterachtigen is een habitatbeoordeling gemaakt aan de hand van expert judgement volgens het meest recente kennisdocument. Hiermee kunnen wij concluderen dat er voldoende onderzoek is uitgevoerd.

Tijdens het nader onderzoek zijn geen verblijfplaatsen van beschermde soorten aangetroffen. Uit de habitatbeoordeling is geconcludeerd dat er geschikt winterbiotoop voor de kamsalamander en poelkikker aanwezig is en dat er mogelijk leefgebied van de bunzing en wezel aanwezig is.

Als gevolg van de werkzaamheden gaan er leefgebied van de kamsalamander, poelkikker, bunzing en wezel verloren. Om die reden is een omgevingsvergunning voor een flora-en fauna-activiteit vereist.

Figuur 2: Binnen de gele omranding is overwinteringsgebied van de kamsalamander en poelkikker aanwezig en leefgebied van de bunzing en wezel (bron: Activiteitenplan)

3.2 Compensatie leefgebied kamsalamander en poelkikker

Binnen het plangebied is winterbiotoop van kamsalamander en poelkikker aanwezig. Als gevolg van de werkzaamheden komt het winterbiotoop te vervallen.

Er wordt geen tijdelijke mitigatie aangebracht. Er wordt gewerkt buiten de kwetsbare periodes en er wordtgezorgd dat de permanente compensatie aanwezig is alvorens de beplanting verwijderd wordt. Indien dat niet mogelijk is, omdat bijvoorbeeld snoeiafval direct wordt verwerkt in de permanente voorzieningen, wordt dit gelijktijdig gedaan met de werkzaamheden.

Het landhabitat waar kamsalamander wordt aangetroffen is vaak kleinschalig landschap. Het bestaat uit struikgewas, struweel, ruig grasland en/of bosrijk gebied. Overwintering gebeurt vooral op het land op vochtige, vorstvrije locaties buiten de invloed van het grondwater in holletjes, onder stammen, takken-stapels, steenhopen, et cetera. Overwintering van poelkikker gebeurt ook op het land. Poelkikker graaft zich in de grond in, overwintert in muizenholletjes of onder stronken en dergelijke. De overwinteringplaatsen liggen afhankelijk van het landschapstype binnen de 100 à 200 meter van het water (BIJ12, 2017).

Het winterbiotoop van kamsalamander en poelkikker wordt binnen het plangebied gecompenseerd. De maatregelen voor bunzing en wezel komen ook (deels) ten goede aan winterbiotoop van kamsalamander en poelkikker. Het winterbiotoop wordt teruggebracht door:

- Steenhopen en boomstronken aan te brengen;
- De aansluiting van de takkenril voor marterachtigen op de rommelhoekjes worden kruidenrijk, ter verhoging van het voedselaanbod;
- Een deel van de humeuze bladlaag wordt verplaatst naar de rommelhoekjes.

Een uitgebreidere beschrijving van de genoemde compensatie is beschreven onder 3.3 ‘compensatie leefgebied bunzing en wezel’. Het verwijderen van de beplanting en aanleg van de compensatie wordt uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

3.3 Compensatie leefgebied bunzing en wezel

Binnen het plangebied is leefgebied in de vorm van verbindende elementen en foerageergebied van bunzing en wezel aanwezig. Als gevolg van de werkzaamheden komt leefgebied te vervallen.

Er wordt geen tijdelijke mitigatie aangebracht. Er wordt gewerkt buiten de kwetsbare periodes en er wordt ervoor gezorgd dat de permanente compensatie aanwezig is alvorens de beplanting verwijderd wordt. Indien dat niet mogelijk is, omdat bijvoorbeeld snoeiafval direct wordt verwerkt in de permanente voorzieningen, wordt dit gelijktijdig gedaan met de werkzaamheden.

Er wordt binnen het plangebied beplanting verwijderd, waardoor leefgebied van bunzing en wezel wordt aangetast. Dit wordt teruggebracht in de directe omgeving van het plangebied. Onderstaand staat beschreven welke maatregelen genomen worden ten behoeve van bunzing en wezel. De maatregelen zijn gebaseerd op het Kennisdocument kleine marterachtigen van BIJ12 (2024).

Aanleg hagen of takkenrillen

Houtwallen, houtsingels, hagen en heggen bieden dekking en een verbindingszone tussen diverse leefgebieden. Tevens bieden dergelijke structuren leefgebied aan prooidieren, zoals woelmuizen. Daarom wordt als compensatie een haag óf takkenril aangelegd langs de westzijde van het plangebied. Deze maatregel sluit aan op in de omgeving aanwezige geleidende elementen, zoals greppels en bosschages ten noorden en zuiden van het plangebied. De volgende eisen worden gesteld aan hagen/takkenrillen:

- Heggen moeten regionaal voorkomende, inheemse soorten zijn en dichtbegroeide vruchtdragende struiken betreffen.
- Takkenrillen of heggen zijn minimaal één meter hoog en twee meter breed.
- Als aansluiting op de rommelhoekjes en takkenhopen wordt ervoor gezorgd dat er een ruige vegetatie gehandhaafd blijft tussen de rommelhoekjes en de geleidende structuren.

Aanleg rommelhoekjes en takkenhopen

Binnen het plangebied wordt één rommelhoekje gecreëerd door de aanleg van een takken- of steenhoop. Voor de aanleg van een takkenhoop gelden de volgende vereisten:

- Grond voor een takkenhoop moet eerst losgemaakt worden. Hierop volgt een fundering van zand, grind of zeer fijn vertakkingsmateriaal, maar bij voorkeur gebouwd met lokaal materiaal. De fundering moet iets boven het maaiveld liggen, zodat deze droog blijft.
- Met minimaal zes boomstammen van één meter lang en een diameter van 15-20 cm wordt een nestkamer gebouwd. Dit gebeurt door twee stammen tegenover elkaar op de grond te leggen en daar de andere twee stammen overheen te leggen als een dak. De ruimte die daartussen ontstaat wordt opgevuld met droog hooi of vergelijkbaar materiaal.
- De nestkamer moet minimaal twee ingangen hebben. De nestkamer moet droog blijven en beschermd zijn tegen weersinvloeden. Na het bouwen van deze nestkamer wordt er grof en fijn snoeimateriaal overheen gelegd. Openingen in de takkenhoop mogen maximaal acht cm groot zijn.
- Het wordt aangenomen dat een takkenhoop ongeveer vijf jaar lang functioneel blijft. Daarom moet de takkenhoop elke vijf jaar aangevuld worden met nieuw materiaal.
- Daarnaast moet de takkenhoop minimaal drie meter lang, twee meter breed en één meter hoog zijn.

In plaats van een takkenhoop kan ook een steenhoop aangelegd worden. Daarvoor gelden de volgende vereisten:

- Voor de bouw van de nestkamer zijn stenen noodzakelijk met een diameter van tenminste 30 cm. Daar bovenop komen kleinere stenen.
- Binnen in de nestkamer komt hooi of vergelijkbaar materiaal. Er moeten minimaal twee ingangen naar de nestkamer zijn. De nestkamer dient droog te blijven en moet weersbestendig zijn. Openingen in de steenhoop mogen maximaal acht cm groot zijn.
- De afmetingen van de steenhoop zijn drie meter lang, twee meter breed en één meter hoog. Ook bij de steenhoop volgt eerst een fundering van zand, grind of fijn vertakkingsmateriaal. Dit ter voorkoming van optrekkend vocht.

Door voldoende dekking te creëren rondom de verblijfplaatsen en bij de geleidende structuren (in de vorm van ruigtevegetatie), wordt het gebied ook aantrekkelijk voor onder andere (woel)muizen. Door de aanleg van geleidende structuren met voldoende dekking en het realiseren van verblijfplaatsen, wordt voldaan aan de drie benodigde V's voor kleine marterachtigen: verbindingen, voedsel en verblijfplaatsen. De geleidende structuren worden zo geplaatst, dat het te realiseren leefgebied aansluit op leefgebied in de omgeving. Het verwijderen van de beplanting en aanleg van de compensatie wordt uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

Figuur 3: Globale realisatie van de permanente compensatie. In groen de hagen/takkenrillen. In oranje de rommelhoekjes/takkenhopen. Tevens dient in het oranje gebied voldoende ruige vegetatie aanwezig te zijn. (bron: Activiteitenplan)

3.4 Natuurvrij maken
Door de werkzaamheden wordt habitat van de kamsalamander, poelkikker, bunzing en wezel aangetast. Om deze reden dient het plangebied natuurvrij gemaakt te worden voorafgaand aan de werkzaamheden om er zorg voor te dragen dat er geen kamsalamanders, poelkikkers, bunzings en wezels tijdens de werkzaamheden op het perceel aanwezig zijn. Het natuurvrij maken kan enkel plaatsvinden buiten de kwetsbare periodes van de kamsalamander, poelkikker, bunzing en wezel.

Voorafgaand aan het verwijderen van begroeiing in het plangebied voert een ecologisch deskundige een check uit op potentieel aanwezige soorten in de te verwijderen vegetatie. Vervolgens wordt de vegetatie ongeschikt gemaakt als leefgebied voor kamsalamander, poelkikker, bunzing en wezel door de aanwezige begroeiing handmatig bovengronds af te zetten tot 5 cm boven het maaiveld en af te voeren. Na het bovengronds verwijderen van begroeiing wordt minimaal drie dagen gewacht voordat grondwerkzaamheden plaats mogen vinden of de vegetatie wordt betreden met zwaar materiaal/materieel. Eventueel aanwezige zoogdieren krijgen zo de kans om weg te vluchten naar te handhaven leefgebieden in de omgeving. Na drie dagen mogen in deze terreindelen overige bodemroerende werkzaamheden onder begeleiding van de ecologisch deskundige uitgevoerd worden.

De bosschages worden apart van elkaar verwijderd. Er wordt in één richting gewerkt om mogelijk nog aanwezige individuen rustig de kans te geven een nieuw heen komen te vinden. Bij het maaien wordt op lage snelheid van binnen naar buiten gewerkt zodat eventueel aanwezige fauna de mogelijkheid heeft om naar de omgeving te ontsnappen. Om terugkeer van fauna te voorkomen dient het gehele perceel tot de aanvang van verdere werkzaamheden kort gehouden te worden.

Enkele dagen tot een week na het natuurvrij maken wordt door de ecologisch deskundig een controle uitgevoerd op het natuurvrij maken. Bij deze controle wordt gekeken of er geen kamsalamanders, poelkikkers, bunzings en wezels op het perceel meer aanwezig zijn voordat de werkzaamheden beginnen. De werkzaamheden kunnen pas beginnen nadat de ecologisch deskundige beoordeeld heeft dat er geen kamsalamanders, poelkikkers, bunzings en wezels meer aanwezig zijn. Het kan dus voorkomen dat er aanvullende maatregelen getroffen moeten worden wanneer bij de eerste controle nog kamsalamanders, poelkikkers, bunzings of wezels op het perceel aanwezig zijn.

4. Overwegingen
Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde omgevingsvergunning alleen kan worden verleend als de vergunning aangevraagd wordt onder een aangewezen belang, er geen andere bevredigende oplossing bestaat en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De vergunninghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikelen 8.74k en 8.74l van het Bkl.

4.1 Belangenafweging
De vergunninghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang van volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten, genoemd in artikel 8.74k, lid 1, sub b onder 3 en artikel 8.74l, lid 1, sub b onder 3 van het Bkl.

In het Activiteitenplan staat het belang op de volgende manier beschreven:
“Maatschappij van Weldadigheid is bezig met het renoveren van (in verval geraakte) panden, woningen en de tuinen daaromheen. Momenteel staat de woning binnen het plangebied leeg en in de omgeving van het plangebied zijn krakers actief. Bij langdurige leegstand kan er vandalisme gepleegd worden en/of kan de woning gekraakt worden. Daarom dienen zichtlijnen vanaf de weg hersteld te worden, om zo de sociale controle op de woning te behouden. Met het oog op vandalisme en gevaar op brandstichting is het van belang de beplanting zo snel mogelijk te verwijderen. De te compenseren maatregelen worden zo aangebracht, dat dit niet het zicht op de woning belemmert of verstoort. Bovendien hebben de compenserende maatregelen een lagere hoogte dan het huidige opgaand beplanting.

Daarnaast maakt de woning inclusief de tuin onderdeel uit van de historie van Unesco Werelderfgoed Koloniën van Weldadigheid. De woning is monumentaal. Om de woning en de tuin te behouden, dient het verwijderen van beplanting in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten."

Wij kunnen instemmen met het in de aanvraag beschreven belang. Het belang is voldoende onderbouwd om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de aangevraagde soorten te rechtvaardigen.

4.2 Alternatievenafweging
In het Activiteitenplan staat de alternatievenafweging op de volgende manier beschreven:

Locatie:
"Het project omvat het verwijderen van de beplanting rondom een bestaande woningen en is daarmee locatie gebonden."

Inrichting:
"Het alternatief om de beplanting te laten staan, is overwogen. Dit wordt echter niet als een haalbare optie beschouwd, vanwege onderstaande redenen:
- De woning raakt door de beplanting langzaam overwoekerd. Hierdoor raakt de monumentale koloniewoning beschadigd. Dit is niet wenselijk.
- Momenteel staat de woning leeg en in de omgeving van het plangebied zijn krakers actief. Daarom dienen zichtlijnen vanaf de weg hersteld te worden, om zo de sociale controle op de woning te behouden. In verband met veiligheid van de woning moet daarom beplanting verwijderd worden.
- De woningen zijn opgenomen in de UNESCO Werelderfgoedlijst. Daarom worden zichtlijnen hersteld om zo de vroegere structuur van de monumentale koloniewoningen te herstellen.

Daarnaast is er een alternatief om de beplanting te behouden, maar de woning te slopen. Dit is geen gewenst alternatief, omdat de woning en de tuin onderdeel uitmaken van de Unesco Werelderfgoed Koloniën van Weldadigheid. Bij het verlies van de woning, zal in dat geval een monument verloren gaan. Het slopen van de woning is daarom geen goed alternatief."

Werkwijze en planning:
"Bij de gekozen werkwijze is rekening gehouden met aanwezige beschermde soorten, door de werkzaamheden buiten de kwetsbare periodes te plannen en in de nieuwe situatie nieuwe verblijfplaatsen te integreren."

Door buiten de kwetsbare periode van de soorten te werken en voldoende alternatief leefgebied aan te bieden gedurende en na uitvoering van de werkzaamheden onder toeziend oog van een ecologisch deskundige, wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten in het plangebied. Voor de ingreep bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3 Staat van instandhouding
Er is een onderscheid te maken in de landelijke en lokale staat van instandhouding. Per categorie mogen de werkzaamheden geen negatieve invloed hebben.

<u>Kamsalamander</u>
De kamsalamander komt vooral voor in de oostelijke helft van Nederland. Achteruitgang van de kamsalamander heeft vooral te maken met de intensivering van de landbouw, waardoor overhoekjes en poelen verdwijnen, maar ook door versnippering en veranderingen in het landgebruik. De kamsalamander is erg gevoelig voor het verdwijnen, aantasten en isoleren van zijn leefgebieden. De landelijke trend in het aantal kamsalamanders laat inmiddels weer een matige toename zien. De kamsalamander heeft in de Rode lijst de status kwetsbaar (BIJ12, 2017; Ravon, 2026).

Waarnemingen van kamsalamander zijn voornamelijk ten noorden van het plangebied gedaan, in natuurgebied. In totaal telt de NDFF 162 waarnemingen binnen een straal van circa één kilometer in de afgelopen tien jaar. De waarnemingen in de omgeving indiceren dat meer leefgebied van

kamsalamander in de omgeving aanwezig is naast het plangebied. Door het ontbreken van systematisch onderzoek kan echter geen harde uitspraak worden gedaan over de lokale staat van instandhouding. Naar verwachting volgt dit de landelijke lijn.

Poelkikker
De poelkikker komt vooral op de pleistocene zandgronden in de oostelijke en zuidelijke helft van het land voor. Daarnaast komt hij ook voor ook op laag-dynamische plaatsen in het rivierengebied en in agrarische kleipolders. De verspreiding van de poelkikker is nog niet volledig in beeld gebracht. Poelkikkers worden sinds midden jaren 70 van de vorige eeuw als aparte soort herkend in Nederland. De ontwikkelingen in de aantallen en in de verspreiding is lastig weer te geven. Hier bovenop komt ook nog het moeilijke onderscheid met de andere twee soorten groene kikkers. Ondanks deze beperkingen wordt aangenomen dat de stand van de poelkikker in Nederland stabiel is. De poelkikker heeft in de Rode Lijst de status thans niet bedreigd (BIJ12, 2017; Ravon, 2026).

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) telt zeventien waarnemingen in de omgeving van het onderzoeksgebied binnen een afstand van circa één kilometer van de afgelopen tien jaar. Een groot deel van de waarnemingen zijn gedaan ten noorden van het plangebied, in natuurgebied. Het gebrek aan meer recente waarnemingen is mogelijk te verklaren door een gebrek aan systematisch onderzoek naar poelkikker in de directe omgeving en / of registratie hiervan. Er zijn geen gegevens beschikbaar over de lokale staat van instandhouding van poelkikker. Naar verwachting volgt dit de landelijke lijn.

Bunzing
De bunzing komt, met uitzondering van de Waddeneilanden, in heel Nederland voor, maar nergens in grote aantallen. De totale populatie werd voor de Rode Lijst in 2020 geschat op circa 10.000 individuen. Vanwege de verborgen levenswijze zijn maar beperkt gegevens beschikbaar over de trendontwikkeling. Veel waarnemingen van de bunzing betreffen verkeersslachtoffers, maar bunzingen komen ook regelmatig in vangmiddelen voor muskusratten terecht of vallen ten prooi aan gif ter bestrijding van ratten en muizen. Hoewel er geen verandering in verspreiding in Nederland is te zien, vertoont het aantal waargenomen bunzingen in het NEM-meetnet Dagactieve Zoogdieren over de periode 1997-2013 een negatieve trend. In 2014 was er echter een onverwachte piek in het aantal waarnemingen, vermoedelijk door het enorme voedselaanbod vanwege het uitzonderlijk goede muizenjaar, waardoor de trend over de periode 1997-2014 neutraal werd. De bunzing heeft een matig ongunstige staat van instandhouding en staat als kwetsbaar vermeld op de Rode Lijst Zoogdieren (CLO, 2024; NDFF, 2026).

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) telt 75 waarnemingen in de omgeving van het onderzoeksgebied binnen een afstand van circa één kilometer van de afgelopen tien jaar. Een groot deel van de waarnemingen zijn gedaan ten noorden van het plangebied, in bosachtig gebied. De waarnemingen in de omgeving indiceren dat meer leefgebied van bunzing in de omgeving aanwezig is naast het plangebied. Door het ontbreken van systematisch onderzoek kan echter geen harde uitspraak worden gedaan over de lokale staat van instandhouding. Naar verwachting volgt dit de landelijke lijn.

Wezel
Wezel komt verspreid over het gehele vasteland van Nederland voor. Grote bedreigingen voor wezels zijn aantasting van het leefgebied, het toenemende verkeer, intensivering van de landbouw en het gebrek aan schuilmogelijkheden. Vanwege de verborgen levenswijze zijn maar beperkt gegevens beschikbaar over de trendontwikkeling, waardoor moeilijk een aantalsschatting gemaakt kan worden. In 2023 is de soort op de Rode Lijst aangemerkt als gevoelig (Zoogdiervereniging, 2026).

De NDFF telt geen waarnemingen van wezel in de directe omgeving van het plangebied van de afgelopen tien jaar binnen een straal van circa één kilometer. Het gebrek aan meer waarnemingen kan mogelijk verklaard worden, doordat deze soort moeilijk waar te nemen is, zowel op zicht als op wildcamera’s. Daarnaast is in de omgeving van het plangebied mogelijk geen onderzoek naar deze soort gedaan. Er zijn geen gegevens beschikbaar over de lokale staat van instandhouding van wezel. Naar verwachting volgt dit de landelijke lijn.

Conclusie
Door het treffen van de juiste en voldoende alternatieve maatregelen voor de soorten zoals in bovenstaande staat omschreven, worden negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van de soorten niet verwacht.

4.4 Zorgplicht en broedseizoen
Naast de soorten waarvoor de vergunninghouder de vergunning heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. De vergunninghouder is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om nadelige gevolgen te voorkomen.

Artikel 1.7 van de Omgevingswet en artikel 11.27 van het Bal bevatten respectievelijk de algemene en specifieke zorgplicht in het kader van een flora- en fauna-activiteit. De zorgplicht gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden dat negatieve effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Rekening houden met het broedseizoen van vogels valt ook onder de specifieke zorgplicht. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige (beschermde) soorten ten einde is.

5. Conclusie
Gelet op vorenstaande besluiten wij een omgevingsvergunning te verlenen. Aan deze vergunning zijn de voorschriften verbonden, zoals vermeld in dit besluit.